

AGRICULTURA

REVISTA AGRÍCOLA CATALANA

DIRECTOR: AUGUST MATONS

Doctor en Ciències Agràries

Cap del Servei Tècnic d'Arbres fruiters de la Mancomunitat de Catalunya

COL·LABORADORS

JOAN AGUILÓ :: LISINI ANDREU :: JOAN ANGEL I GENÍS
JOAN ARUMÍ :: LLORENÇ BADELL :: JOSEP R. BATALLER
GUILLÈM DE BENAVENT :: LEANDRE CERVERA :: ALBERT
DANEO :: P. C. DANÈS I CASABOSCH :: FRANCESC DOU
M. FAURA I SANS :: PERE J. GIRONA :: PERE GON-
ZÁLEZ :: LLUIS GUITART :: JOAN GUITERAS :: MANUEL
LLENAS :: PERE J. LLORT :: ARNEST MESTRE :: CRISTÓ-
FOL MESTRE :: JAUME NONELL I COMAS :: FRANCESC
NOVELLAS :: VICENS NUBIOLA :: C. OLIVERAS I MASSÓ
CARLES PI SUÑER :: JAUME RAVENTÓS :: JOSEP M.ª RENDÉ
M. ROSSELL I VILÀ :: JOAN SALOM :: JOSEP M.ª SOLER
I COLL :: SEGIMON VANDRELL :: ERASME D'YMBERT

VALERI SERRA I BOLDÚ (SECRETARI)

SUMARI

L'obstacle a una organització del Crèdit Agrícola a Espanya. El Banc Hipotecari, per *Josep Marf.*—Els tècnics enòlegs, els tècnics comercials i els cellers cooperatius, per *Josep Cabeza.*—Un poc d'història i un camí a recórrer, per *Guillem de Benavent.*—Sots l'amenaça de la llagosta, per *Josep Maria Soler i Coll.*—El concurs de bestiar boví de Berga, per *Samuel Navarra.*—El Congrés de la Federació Agrícola Catalana Balear a Banyoles, per *Ramon Castells.*—Comentaris.—Informació vinícola, per *Pere J. Llort.*—Informació oleícola, per *Licini Andreu.*—Noticiari.—Notes del Departament d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya.—Consultori, per *A. M., T. T. i Cam.*

Direcció i Administració: Escudellers, núm. 10 bis - BARCELONA

**Bàscules
caixes per a
cabals
Pibernat**

Parlament, 9

Barcelona

Agricultors!

Empleeu juntament amb els
adobs químics o orgànics el

**Fertilitzador
Radiactiu H. B. C.**

MARCA "U. R. T"

que és un poderós estimulant
de la vegetació que augmenta
les collites d'un 20 a un 50 %

De venda en les principals cases d'adobs

**LA HISPANENSE INDUSTRIAL
Y COMERCIAL, S. A.**

BARCELONA
Bruch, 42
Tel. S. P. 678

MADRID
Argensola, 4
Tel. M. 4146

SOCIETAT ENOLÒGICA DEL Penedès

(Societat Anònima) Continuada de

SERDÀ, ROS I C.^A - Vilafranca del Penedès

PREMSES CONTINUES "MABILLE"

Les més perfeccionades : Les més sòlides : Les més econòmiques

BOMBES DE VEREMA "MABILLE"

Instal·lacions modernes per a Cellers Cooperatius

Productes Enològics : Aparells d'anàlisi de vins

Adobs químics : Sofres i Solfats

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu **AGRICULTURA**

AGRICULTURA

REVISTA AGRÍCOLA CATALANA

Dies de sortida: 5 i 20 de cada mes

Subscripció: Barcelona, any: **Pessetes 9** - Fora: **Pessetes 10** - Estranger: **Pessetes 11**
Número solt: **Pessetes 0'50**

L'obstacle a una organització del Crèdit Agrícola a Espanya

«El Banc Hipotecari»

L'encert de la Mancomunitat de Catalunya d'iniciar la creació d'un «Banc Agari Català, per a implantar-lo en el moment que les circumstàncies esdevinguin favorables, ha donat lloc a un ample marge de comentaris, tots coincidents en censurar l'abandó veritablement clàssic amb que els Govers de Madrid han tractat un afer de tant capital importància per a nostres classes terreganes.

Pel Parlament espanyol han devallat un seguici de projectes de *Banco Agrario Nacional*, uns han servit per a donar base a un florilegi d'oratória als cacics de Galícia, volent enlluernar als seus electors amb falses promeses de redempció dels *foros*; altres, més ben meditats i sens mires a la «galeria» han trobat l'oposició del Banc Hipotecari d'Espanya, institució de la que cal parlar amb cert detall per a que, nostre pagesia s'assabenti de la paternal protecció que li dispensa l'Estat espanyol i de ço que pot esperar de les seves obres.

La necessitat de cabals per a la Hisenda pública, donaren lloc a la creació del Banc Hipotecari d'Espanya, mitjançant llei de 2 de desembre de 1872, entregant la institució (article 14) a mans d'un organisme estranger: el «Banc de París i del Països Baixos». Ultra fer préstecs al Tressor, s'asseñala al Banc Hipotecari la facultat de concertar los també amb els particulars, propietaris de finques que, les donguin en garantia de l'operació, podent aleshores emetre el Banc uns títols anomenats cèdules hipotecàries pel valor dels préstecs efectuats i de consegüent atribuint-li l'operació en extrem sanejada de fer préstecs servint-se dels diners que després rep d'altri (els compradors de les cèdules) i oferint la sòlida garantia de les finques hipotecades i afectes al retorn del préstec fet al seu propietari que, no és pas certament el capital del Banc.

Aleshores, era possible la creació de qualsevol altre entitat que amb el mateix mecanisme enunciat es dediqués a fructificar-lo mitjançant préstecs a llarga durada per a petits posseïdors de terres, donant-los-hi facilitats d'intensificació i millora dels cultius, car l'actual Banc Hipotecari d'Espanya no atorga operacions inferiors a mil pessetes.

Sembla talment que nostra pagesia mancada de crèdit organitzat no tingui dret a la vida davant del Banc privilegiat, si les seves garanties són inferiors a 200 duros. Per les seves necessitats que no arribin a l'esmentada xifra, la porta resta barrada.

Certament era el negoci ben profitós per a que arréu es poguéssin organitzar entitats lliures que afavorissin la vida camperola, quan heu's aquí aparèixer el R. D. de 24 de juliol de 1875 signat pel Ministre d'Hisenda Sr. Salaverría, disposant que el Banc Hipotecari d'Espanya, ço és, l'esmentat Banc estranger, *será en lo sucesivo único en su clase mientras las Cortes no dispongan lo contrario* i creant de consegüent un veritable privilegi i monopoli a favor d'una entitat particular i estrangera, tancant el pas al lliure desenrotllament del crèdit territorial agrícola. Per a completar el quadro sols mancarà afegir que semblant privilegi ha sigut otorgat a títol gratuït, ço és, sens que l'Estat en rebès cap exacció tributària o benefici, com no sigués la creació dels càrrecs de governador i sots-governadors del Banc, esplèndidament retribuïts i de lliure nomenament per part del Govern.

És cert que en el mes de setembre del mateix any de 1875 el Banc Hipotecari atorgava un préstec al Tresor de 17 milions de francs i 13 milions de pessetes a l'interès del 7'96 per 100, però no es menys exacte que aqueixa operació fou completament liquidada a l'any següent; aquest favor, si així pot anomenar-se una operació tan aventajosa pel Banc, és indubtable que no pot donar el més petit fonament a un privilegi, a un monopoli no solament gratuït, si que a l'ensems extraordinàriament perjudicial per a la riquesa del país.

Per a remeiar el mal, sols existia el mitjà de que *las Cortes dispusieran lo contrario*, segons afirma l'esmentat R. D., mes per assabentar-nos de l'inminència o tan sols possibilitat llunyana de que es revoqui el privilegi, ens caldrà tan sols consultar qualsevolga anuari financer i llegirem que el Consell d'Administració del Banc Hipotecari d'Espanya el formen, ultra els representants estrangers, els senyors marquesos d'Urquijo, Guadalmina, Alhucemas i Cortina, el duc de l'Infantado, el comte de Romanones, En Joan Alvarado, En César de la Mora i fins el dia de la seva defunció N'Eduard Dato.

Gairebé diríem que un aplec dels més autoritzats representants dels partits polítics del centralisme espanyol s'havien reunit en aquesta entitat bancària.

¿Es doncs possible que unes Corts dispossin l'acabament del privilegi del Banc Hipotecari?

En aquests darrers temps, calificats de revissió de valors, jamai ha sorgit una sola iniciativa parlamentària que dongués expansió i movilitat al crèdit territorial agrari, utilitzant el mecanisme de les operacions del Banc Hipotecari en benefici dels petits terratinents que són en abundor en nostres comarques; cal, però, remarcar una sortosa intervenció del senyor Ventosa i Calvell que ja fa temps deixà en son degut lloc aquell injust privilegi bancari.

Davant d'aqueixa institució que, no sols no obra crèdit per a la nostra pagesia, si que no deixa fer-lo utilitzant el seu mecanisme, no sembla sorgir altre solució que l'estalvi de nostre poble, movilitzant-lo mitjançant les Caixes rurals dels Sindicats Agrícols per a fer

préstecs amb objectius exclusivament agraris, amb llarg plaç, ja als individus, ja a les collectivitats/camperoles incipients per a l'obra formosa de la cooperació. En una paraula, organitzant el crèdit la pagesia mateixa.

Es un principi elemental d'Hisenda que bé podria anomenar-se llei biològica, que els tributs deuen d'ésser en relació directa amb els serveis que l'Estat ofereix al contribuïent; l'Agricultura representa a Espanya la primera xifra dels ingressos directes dels Pressupost; com hem pogut llegir, és prou eloqüent la manca d'ajuda que en problema tan substancial com el crèdit li facilita el Govern per assabentar-se que aquest principi universal no té vigència a la «península».

JOSEP MARI

President de *Catalunya Agrària*

Els tècnics enòlecs, els tècnics comercials i els cellers cooperatius

ELS Cellers Cooperatius que indubtablement són convenients en tots els pobles, en els de moltes comarques són d'absoluta necessitat.

Hi ha comarques vinyateres en les quals, malgrat ésser la vinya el creu principal i de fabricar-s'hi en elles el vi, des de data molt llunyana, no hi ha cap propietari que tingui l'utilitatge necessari ni el celler corresponent a la seva producció.

En aqueixes comarques no és possible que s'hi faci bon vi. Per a fer bon vi, abans que tot, és indispensable l'utilitatge i l'estiva i, indubtablement és més racional i més econòmic la instal·lació d'un sol celler per a tots els propietaris a la instal·lació d'un per a cada ú. En aquestes comarques els cellers cooperatius són una absoluta necessitat.

Entre les causes que influeixen en les baixes injustificades del preu del vi, n'hi ha dues de molt remarcables. Una d'elles és l'excessiu número d'ofertes en relació a les demandes, degut al gran número de tenedors de la mercaderia, fàcilment impressionables. I, l'altra, potser la més important, és la gran quantitat de vins dolents que van al mercat i què, demés de donar-se a baix preu, per sa mala qualitat, serveixen per a desacreditar el vi i disminuir-ne el seu consum.

A Bèlgica he tingut ocasió de comprovar això últim. Amb motiu de la paralització de les fàbriques de cervesa deguda a la guerra, el poble belga va acostumar-se a substituir-la pel vi, que s'hi enviava des d'Espanya. I aquesta substitució s'hauria arrelat i hauria persistit si la beguda impotable que es donava amb el nom de vi, no l'hagués fet caure en el més gran descrèdit.

Es necessari, abans que tot, fer bon vi.

El celler cooperatiu ben utilitat i ben disposat té, indubtablement, condicions per a una bona vinificació. Més no n'hi ha prou amb això sol. Es, demés, indispensable una bona organització, i aquesta no és possible sense la direcció d'un persona que conegui la tècnica d'aquesta indústria.

Per aquesta falta de direcció tècnica hem vist algun fracàs en la qualitat dels vins d'algun celler cooperatiu, malgrat estar ben util·lat i ben disposat.

Més jo no crec pas necessari, ni tan sols convenient, que hi hagi un enginyer o pèrit enòlec en cada celler, per a dirigir totes les operacions de la vinificació.

Això demés del *sou*, que ha d'ésser important, tractant-se d'un tècnic professional, té l'inconvenient de que el tal dirigirà la vinificació segons totes les regles de la ciència enològica, verificant operacions i ocasionant dispendis que la major part de les vegades no seràn compensats econòmicament.

Aqueixos inconvenients desapareixen si el director tècnic és un soci del mateix celler, car ell tindrà interès en l'èxit tècnic, però més encara en l'econòmic o comercial. I com al fi i al cap els coneixements enològics essencials són ben senzills, no hi ha cap celler que no pugui preparar un soci, per a que sigui el director del celler. Cosa avui fàcil quant tant l'Escola Superior d'Agricultura de la Mancomunitat, com les Enològiques de Reus i Vilafanà donen facilitats amb els cursos breus d'Enologia que celebren tots els anys.

Però demés, per a una organització tècnica completa seria convenient que l'Escola Superior d'Agricultura disposés d'un cert nombre d'enòlecs per destinar-ne un a cada una de les diferents comarques, els quals recorrerien els cellers de la seva demarcació, enterant-se de la marxa de les operacions, aconsellant a llurs directors i resolent els seus dubtes.

Tot això en quant a la part tècnica enològica.

* * *

Però demés de la part enològica, o sigui la de saber fer bé el vi, n'hi ha una altra, tan o més important que l'anterior, i que és pot considerar el seu complement. És la part comercial, o sigui la determinació de la classe o tipus de vi que convé fer en cada una de les diverses comarques vinícoles, amb vistes als diferents mercats mundials.

A Catalunya, per les condicions especials de les seves diverses comarques, tan diferencialment accidentades, amb temperatures tan extremes, no hi ha una producció vitícola uniforme, com passa en altres països o regions vitícoles. Aquí s'obtenen vins blancs, àcids, sècs i de poca graduació alcohòlica, més o menys semblants als vins del Rin, del Mosella i suïssos; vins blancs d'alta graduació i pastosos que podríem competir amb el Sauternes; vins de poc color, pobres d'extracte, poc grau, que vinificats en verge donen magnífics vins rosats, molt estimats a la Suïssa Alemanya; vins de molt color, rics en extracte i grau alcohòlic que podrien competir amb els Burdeos; i vins de molta graduació, de molt extracte i color, dolços i amb *bouquet* particular, com els del Priorat que no serien inferiors als d'Oporto.

Cadascuna de les diferents comarques vinícoles ha de vinificar segons el tipus de vi que li és convenient fer. En algunes serà convenient veremar relativament verd, en altres mitjanament o excessivament madur; en unes serà convenient la vinificació en verge i en altres no; en unes serà convenient obtenir fermentacions completes per a que resultin els

vins secs i en altres serà millor deixar els vins a cert grau de dolç o de licor, etc., etc.

Més de tot això res ne saben els vinyaters i poc, generalment, els químics enòlegs. És precis, per això, conèixer els tipus de vins de cada una de les nostres comarques amb les seves característiques espècials; però, demés, és precis conèixer també, els mercats mundials del vi i els gustos especials de cada un dels diferents països consumidors. I aquests coneixements els tenen, generalment, els que per dedicar-se al comerç del vi, en una o altra forma, han tingut ocasió de recórrer les diverses comarques nostres i els diferents països consumidors. i conèixer tots els tipus de vins estimats i preferits en cada un d'ells.

És per això que jo crec que demés dels pèrits enòlegs, necessaris per a dirigir la vinificació d'una manera racional i científica, els cellers cooperatius deurién tenir-ne uns altres que els indiquessin el tipus o classe de vi que cada ú d'ells hauria d'obtenir amb vistes al majort èxit comercial. Són aqueixos els que jo anomeno tècnics comercials.

JOSEP CABEZA

Un poc de història i un camí a recórrer

HA vingut a parar a nostres mans un treball que sots el títol «Medis per a intensificar la producció de l'Agricultura» publica en la *Revue Scientifique*, de juny de 1919, el Cap honorari d'Agricultura de França M. E. Tisserand, i quals comentaris llegim en el Butlletí de l'*Institució lliure de l'ensenyança* i que, per ésser sumament interessant, el reproduïrem amb molt gust, doncs els creiem de grans ensenyances per l'Agricultura pàtria, tan oblidada en moltes regions, encar que intensificada en nostra aimada terra catalana. Però el poc espai de que disposem en aquesta Revista, havent de donar pas a altres articles, potser més interessants per als nostres llegidors, farà que limitem els nostres desitjos passant de llarg els comentaris respecte a la referència històrica des de la fundació en la veïna República de les primeres institucions agrícoles, fundades en el segle XVIII després de la Convenció, ja des de l'Escola de la Roville (Nancy) en 1810, per Mathieu de Dombasle, passant per les diferents vicissituds ocorregudes durant la primera i segona República per arribar a la labor realitzada per la tercera República, la que es va consagrar des del seu començament a fer renèixer l'ensenyança agrícola, que després de gran esplendor havia caigut en el més gran marasme al finir la segona República, allà per l'any de gràcia de 1852. Des de el fi de la guerra de 1870-71, després d'estudis e investigacions comparables a les que varen fer-se per la preparació de la llei de 1848, la República va ocupar-se de reorganitzar l'ensenyança superior creant, a París, en 1876, el nou Institut Agronòmic que M. Teisserenc, de Bort, aleshores ministre d'Agricultura, va batejar en son discurs d'inauguració amb el nom d'Escola Politècnica d'Agricultura.

Va fundar l'Escola Nacional d'Horticultura de Versailles (llei de 16

de novembre 1873, ampliar els edificis, desenrotllar l'ensenyança científica en les Escoles Nacionals de Grignon, Montpellier i Rennes, fundar especialitzant-les altres escoles (la de indústries agrícoles de Douai, la de lleteria, de Marimolle; la de formatgeria, de Poligray i la d'economia casolana per les dones, a Grignon).

Totes elles ben dotades de material i d'un professorat especialitzat en cada un dels diversos rams abans esmentats.

L'acció més important va ésser la de declarar obligatòria l'ensenyança agrícola en les escoles normals primàries a fi de fer un nou tipus d'escola: l'Escola pràctica d'Agricultura!

La llei de 1848 havia organitzat l'ensenyança de l'Agricultura sobre bases més àmplies, sens dubte. La ciència tenia la seva escola, l'Institut Agronòmic; la gran cultura tenia les escoles nacionals, la classe d'obres agrícoles tenia per la seva instrucció les granges-escoles.

Malgrat aquesta gran organització, el legislador va ometre l'ensenyança intermitja entre l'escola nacional i la granja-escola, doncs en efecte, de 3.450.000 agricultors com propietaris *colonos* i *arrendataris*, més de tres milions cultiven menys de 30 hectàrees; aquests petits cultivadors constitueixen la democràcia rural; formen la gran classe de pagesos que és una de les principals forces del país i, no obstant, no tenien, en realitat, cap escola professional per a llurs fills; les escoles nacionals eren inaccessibles per a ells a causa del preu elevat de la pensió i dels gastos accessoris; per altra part la repugnància a enviar els nois de 13 a 14 anys a la granja-escola per a servir, allí, deien ells, de criats i per no aprendre més que lo que podien adquirir a llur casa.

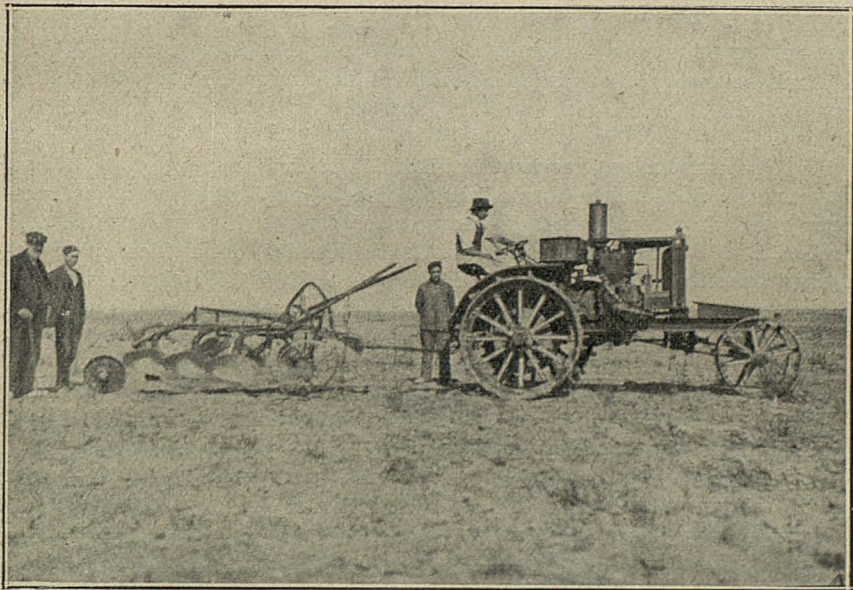
Així, doncs, els que devien cultivar-se la major part del terreny, estaven condemnats a no rebre més instrucció que la primària i, des del dia de la seva sortida de l'escola, entregats a l'ociositat fins arribar a la major edat per els treballs útils de la granja (tot això com passa actualment al nostre país).

Per a remeiar aquest mal era precis crear un nou tipus d'escola, organitzada per als nens a l'abandonar els bancs de l'escola primària; deuria d'ésser d'un preu assequible, corresponent a lo que costa el manteniment d'un nen de 13 a 14 anys en una família de pagesos. Era precis, en raó de la poca edat dels alumnes que el programa d'estudis i els treballs pràctics estiguessin arran d'afavorir el desenrotllament intel·lectual i les forces físiques sense recàrrec en un i altre sentit. Era precis, en una paraula, que aquestes escoles fessin petits collegis rurals en els que es completés l'instrucció primària i on es donés l'ensenyança professional agrícola, que posés als alumnes en condicions d'arribar a ésser mitjançant la pràctica, bons cultivadors capaços de raonar l'utilitat i aventatges de cada operació i d'aplicar llurs coneixements en la hisenda paterna per a trobar-se un dia en situació de representar una funció útil en els consells generals o municipals de llur poble.

Aquestes escoles, amb el nom de escoles de pagesos, va fundar Gambetta; la seva creació va ésser tan favorablement acollida que el Parlament consagrà la nova institució per una llei del 30 de juliol de 1875 i, mitjançant la qual el nombre d'escoles van propagar-se ràpidament ja sia per la intervenció dels consells, ja per donatius particulars; n'hi havia 10 anys després, 41, i avui n'existeixen altres tantes.

Com sia que la creació d'escoles d'aquest estil són necessàries en la nostra terra, exposarem el programa tant senzill que va servir per a organitzar-les i acreditar-se.

Els alumnes prenen part en totes les operacions de l'explotació inherent a l'escola; el temps està dividit en dues parts iguals; la meitat del dia, es consagra als treballs del cultiu, al cuidado dels animals, a la preparació raonada dels pinsos del bestiar, al maneig de les màquines, aprenent a montar-les, desmontar-les i a dirigir-les, als treballs de recollecció, batre i neteja de les llavors, a les diverses operacions de jardineria, empelt, poda, procediments de destrucció de paràsits, insectes nocius, etc., etc... Se exerciten en un petit taller un cop cada semana en treba-

El Saunderson

llar la fusta i el ferro, de forma que, aprenen a fer petites reparacions urgents de les màquines per no veure's detinguts en son treball ni un sol moment.

La altra meitat del dia es dedica a les lliçons, classes, estudis, excursions i exercicis.

Totes les escoles pràctiques tenen una ensenyança essencialment apropiada al medi en que es troben; per lo tant estan lluny d'oferir una organització uniforme. Es comprèn que una escola pràctica no pot tindre el mateix programa si està situada en una regió de cereals, on s'estudia al cultiu de llavors, farratges, arrels i els animals que en ella es crien; que si està en comarca de prats on s'han d'ocupar particularment del pasturatge, de la llet, de les vaques, de la cria de vedelles, de la fabricació de mantega, formatge, etc... i no diguem si és en país vi-

nícol, són principal objecte és el cultiu de la vinya, fabricació del vi, així com en les comarques de regadiu, els cultius sotmesos al regadiu, l'estudi de les aigües i llur distribució, la producció vegetal intensiva són, especialment, objecte de llurs treballs pràctics.

L'ensenyança teòrica revesteix un caràcter més igual en totes les escoles ja que en tots els llocs les plantes viuen, respiren i evolucionen de la mateixa manera, però s'activa són desenrotllament utilitzant les varietats més apropiades i productives, aplicant els adobs que siguin més aprofitats. L'estudi del terreny, dels cultius, dels animals, de les màquines, es realitza sempre en relació amb les necessitats de l'agricultura local. La Química, la Física, la Meteorologia, la Botànica, la Geometria, etcètera, són objecte de lliçons i aplicacions relacionades amb les condicions particulars de l'explotació agrícola de sa comarca.

Els estudis duren, generalment, dos anys. Duració que està d'acord amb la importància de les matèries que s'han d'ensenyar.

Com sempre passa, aquesta institució ha tingut els seus detractors, havent sigut objecte d'atacs que han arribat a comprometre la seva existència.

Se els ha reprotxat recentment el tindre pocs alumnes, lo que és una equivocació; 50 alumnes, terme mig per escola, no és una quantitat irrisòria com se preten, i és fàcil compendre, donada la seva organització que seria molt difícil tinguessin més de 50 alumnes, donant-los una ensenyança pràctica profitosa. Sens dubte que 1,300 ó 1,400 alumnes repartits en les escoles pràctiques actuals és poc en relació amb els tres milions i mig de pagesos que existeixen a França. Tot lo que pot objectar-se a tot això és que si es desitja tindre més deixebles que rebin aquesta ensenyança, és precis que s'implantin més escoles a l'alcanç de les poblacions.

També es diu que el no tindre més alumnes és degut a un mal d'origen: el de privar a les famílies de llurs fills durant l'època dels treballs, altre equivocació.

Notem, abans que tot, que es tracta de xicots de 13 a 14 anys, que surten del col·legi i quina facultat de treball és relativament dèbil ¿és un bé convertir-los en pastors o guardadors de vaques en el camp o per els camins?

Encaminar els nois al camp, va ésser la idea per a detindre l'antiga corrent, restar-los de les altes carreres per a portar-los a les escoles pràctiques.

Molts agricultors tenen el criteri de que l'ensenyança és deficient, tenen la convicció de que els mestres són poc pràctics i que l'ofici de cultivador deu aprendre's a la granja i en el seu costat, en sa casa. No va equivocat el que tot ho ceneix a la pràctica manual corrent, però cau en un gran error en quant considera inútil la instrucció que vivifica l'ofici, que és el medi d'augmentar la força productiva, un medi de progrés tan útil en la professió de cultivador com en la d'industrial; quan no veuen que la instrucció és avui dia una condició essencial per augmentar el rendiment de nostres terres, de nostre bestiar, com és prova evident l'exemple de tots els països adelantats que són els que han alcançat un grau més alt de producció; la labor de destrucció de la rutina de seguir els medis empírics heretats dels antepassats és la labor que deu de rea-

litzar-se per a combatre aquesta mentalitat de molts pagesos a fi de fer homes a la moderna.

En resum, i per no molestar més als pacients llegidors, condensarem els nostres anhels dient que creiem necessària la implantació d'aquestes escoles, i com sia que l'únic lloc d'Espanya on podem ésser escoltats és a la nostra regió, per ésser fins ara la única que ha donat proves reals de sa vitalitat i amor a l'agricultura, creant baix els auspicis de la Mancomunitat, el Serveis Tècnics i l'Escola Superior d'Agricultura, institucions que venen a ésser com les escoles politècniques de Grignon, etc., abans esmentades, a ella ens dirigim per que si atenta a tot quant representa un progrés crea, en bon hora, les biblioteques rurals amb el fi de fer ciutadans cults hem de creure que abans que intellectuals hem d'ésser eminentment agrícols, ja que després de la indústria és la font de riquesa més gran del nostre país i atents al seu progrés trobant-se infinitat de petits cultivadors en mil inconvenients per a enviar als seus fills a l'Escola d'Agricultura necessita, forçosament, la implantació del nostre tipus d'escoles-pràctiques, però com això representa un gran dispendi del que segurament no disposa l'organisme oficial, seria necessari encar que difícil, que ploguessin sobre aquestes escoles a l'estil americà i anglès, quantiosos donatius de particulars opulents a l'objecte de costejar l'ensenyança; però si els nostres adinerats es neguessin a tan filantròpica acció, crec podrien néixer aquestes institucions al calor de l'Escola d'Agricultura e impulsades per els sindicats agrícols que tants beneficis estan reportant a la pagesia. No venim a parlar del tot d'una cosa nova, doncs fa anys que funciona a Sant Julià de Vilatorrada (Vich), una granja-agrícola per a orfens pobres que hi reben instrucció i hi són mantinguts i vestits gratuïtament (però tingueu en compte que es tracta de nois pobres i en el cas que esplanem no). Que a Fortanell (Prov. Girona), tenim una escola-agrícola regida per frares, i demés a Reus i Vilafranca del Penadés existeixen les Enològiques, i Arenys de Mar (Barcelona), comptem amb la Real Escola d'Avicultura.

Això demostra que a Catalunya es preocupen de l'Agricultura, però és precis intensificar-la per a educar als pagesets de 13 i 14 anys creant el nou tipus d'Escola.

DOCTOR GUILLEM DE BENAVENT

Del Laboratori Químic dels Serveis Tècnics d'Agricultura

Sots l'amenaça de la llagosta

ENS trobàvem a Lleyda en els dies del Concurs de tractors organitzat per l'Institut de Mecànica aplicada de la Mancomunitat Catalana.

En la ciutat vestida de festa, formigueigen els visitadors vinguts de lluny, els mecànics i representants d'aparells de totes nacionalitats, donant-li aspecte d'urb cosmopolita; els alumnes de nostra Escola d'Agricultura, els fotògrafs, els reporters...

A diari, nombrosos trens compostos de moltes unitats descongestionaven els carrers i places, traslladant al públic vers les planes il·limitades

de Raymat, batudes sense misericòrdia pel sol aclaparador dels dies clars, ja calorosos, de primavera.

En el camp de proves, immensa plana d'unes 300 hectàries d'extensió, tot era animació. La remor ronca dels motors, que acompanyats de núvols de pols i aixams de curiosos conreadors, treballaven isoladament en llurs parcelles, havia substituït al silenci habitual d'aquelles terres, esperança ja propera de nostra agricultura.

Perduts en la immensitat anàvem d'un tractor a l'altre, guiats pels grups de gent que com vols d'ocells, vagaven àvids d'enterar-se de ço que a no trigar havia d'ésser el seu cavall de batalla, permetent-los-hi redreçar l'espina, corvada de tant guiar l'arreu i conrear còmodament sentats damunt aparells incansables...

Obrint les rases

...Quan veu's aquí que una veu amiga ens crida, saludant-nos. És l'amic Perez, propietari de la Granja «El Pilar», situada en la província d'Osca. Canviem impressions damunt el Concurs, tema per ell de capital interès i en despedir-nos m'invita a passar uns quants dies amb ell.

La curiositat de conèixer l'estat actual d'aquelles regions, regades pel Canal d'Aragó i Catalunya, que ja havia recorregut amb l'Escola Superior d'Agricultura de la Mancomunitat, farà uns 5 ó 6 anys, en acabar la carrera, m'impelleixen a acceptar tan amable hospitalitat.

Es per això que el diumenge, darrer dia del Concurs, ens trobàvem instal·lats en un vagó del tren, camí de Tamarite, sotraquejats degudament com és típic en aquella línia.

Mentre distretament guaitava passar aquelles *pampes* espanyoles,

en les que, com oasis de verdor s'hi destaquen les plantacions d'arbres de Raymat i els oliverars i alfalsos d'Almacelles, arriben a mi els temes d'una conversació que pel seu interès agrícola no triga a arrencar-me de mon extasi de la finestreta del tren i a fer-me escoltar àvidament.

Es el meu amic que ha trobat propietaris coneguts i la conversa ha vingut a parar en els dos temes sobressortints en aquells dies: El concurs de tractors i la *invasió de la llagosta*.

Del primer els podia enterar jo, mes la segona no l'havia vista mai, malgrat haver tractat dos anys amb els Flagells del camp en la secció de Patologia Agrícola del Consell Provincial d'Agricultura i Ramaderia. Sols l'havia vist dibuixada en els llibres!

A Tamarit, les notícies són més alarmants: tothom parla del mateix. La llagosta s'acosta: la llagosta ha travessat el Cinca, originària de Monegros. Focus de llagosta es descobreixen cada dia arreu escampats, i els termes municipals i els propietaris principalment es movilitzen: es demanen auxilis a l'Estat... L'espant creix: Adéu conreus!... çò serà la ruïna, la desolació... Alguns s'aclaparen, altres no perden les esperances i proposen organització i treball...

En arribar al «Pilar», després d'una travessa pròpia del Far-West americà, ja havíem fet les dues hores de carruatge que ens separaven de la «Serafina», finca on es trobaven els focus més propers, i així estudiar i contemplar damunt el terreny tan terrible flagell.

Camps a través, sense camí car tot és pla, ens allunyem del «Pilar», sotraquejats en lleuger cotxet tirat per potentia euga, vers la Serafina, finca situada prop de la carretera de Fraga a Binefar, i on a la matinada, petites columnetes de fum ens havien indicat que les tasques d'extinció continuaven intensament.

Atravessem les finques dels «Navarros» i «Peñarroya», i tan prompte pujant a un planell enlairat com devallant-ne, entrem sots una ruïnada en l'esmentada carretera. Dos quilòmetres més i ja som en ple viver de la llagosta.

Des de la carretera i quelcom enlairat, es domina l'extensa vall, situada vers el migdia de Penyarroya, de quina finca forma part. Entre aquella i la carretera, en forma de marge, un troç arran de terra ha estat l'escollit per l'insecte, prop els camps de blat, com a lloc indicat per a depositar-hi els ous.

Una vuitantena d'homes aplegats d'entre les cases veïnes i, principalment dels termes de Bellver i Esplus han construït una rasa en la part baixa de l'erm vorejant-lo, entre aquest i els camps. La cabuda de la fosa ha estat calculada proporcional a la superfície del focus, tenint en compte que és necessari enterrar-hi tota la capa superficial de terra fins una fondària de 0'05 metres.

Una parella de mules lauren per endavant el terrenys i canviant l'arreu per la trajella, transporten la terra fins la rasa, on és aplanada. En mancar un parell de pams per a arribar a dalt el conjunt, és recobert per la terra extreta.

La tasca és pesada. El terreny queda net com una plaça. Si fos horitzontal semblaria el preludi preparador d'un embelat en dies de festa major; mes quan distint és l'ànim dels treballadors en el cas present, malgrat corre el vi en abundància!...

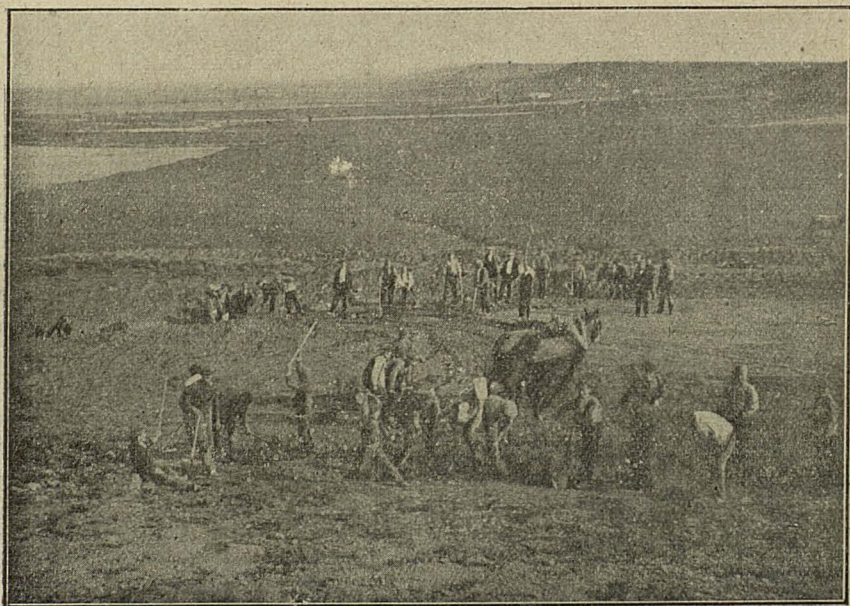
Canviem impressions amb els que fan de directors d'aquella munió d'homes. Són els secretaris dels pobles veïns, agutzils, guardes jurats, etc...

Ens monstren una saquet, com de mitja quartera ple de «canutillos» recollit en poc menys d'un parell de metres quadrats de «focus».

El «canutillo» és un tub recobert de terra en l'interior del que s'hi troben una quarentena d'ous, de les dimensions d'un gra de segle.

L'origina la femella clavant a terra el seu abdòmen i segregant una substància mucilaginosa que es solidifica i s'uneix a la terra del voltant.

La posta té lloc en el mes d'agost i nou mesos després (segons condicions de temperatura), o siga vers el mes d'abril, neixen les larves.

Transportant la terra que conté els *cautillos* a la rasa

Ço és el que tenia lloc en els «focus» de la regió que visitem, i ço era el que havia fet descobrir i existència del flagell.

Veritables exèrcits de petits insectes, havent experimentat una primera muda saltaven en passar; eren els «saltons». Altres, tot just nascuts, en estat de «mosca» (larves rampants), no poden saltar ni volar, s'arrossegaven arreu. La columna d'invasió, seguint sempre una direcció fixa, que cap obstacle detura, començava a marxar a complir l'obra de destrucció.

Més tard en aparèixer les ales i emprendre el vol veritables núvols de llagosta. deixant-se portar pel vent, tapant el sol i aturant els trens, portaran la ruïna a comarques senceres, convertint en ermots en el terme d'una nit, els camps abans verds i feconds, esperança de moltes famílies que en ells hi tenien posats els cors.

Quan la seva mobilitat és reduïda, mercès a la carència d'ales, és el moment propici per a combatre-les i destruir-les, deturant les columnes d'invasió dirigint-les vers foses on són cremades.

A la matinada, quan encara ensopides estan en denses masses, sota les mates, és l'hora indicada per a l'aplicació del benzol i la benzina, ja regant el terreny amb tals combustibles i pegant foc, ja empleant, procediment el més pràctic i modern els llença-flames, aparells que projecten un raig de benzina encesa a 10 i 15 metres.

Molts propietaris havien enviat ja bidons de combustible, procedents dels «stocs», per al manteniments dels tractors i ja podem contemplar milions de cadàvers ròstits i mig incinerats a la matinada.

Però, malgrat tot, hem de reconèixer que havien tingut la sort de descobrir el flagell a la primera guspira, ço que els hi ha permès, mercès l'activitat i decisió demostrada digna de lloança, combatre'l en l'origen en la forma de «canutillo».

Es ja tard i som lluny de casa. A mig quilòmetre altre «focus», dona feina a altre grup de treballadors... Arriben guardes anunciant el descobriment d'altres i altres «focus» en els termes d'Abalate, Binaced, Bellver i Esplus.

Ens despedim, no sense haver quedat d'acord els propietaris en celebrar una reunió per a deliberar la contribució particular a l'extinció, encareixent de l'Estat el seu auxili.

Als catalans, sobretot als lleidetans, pel veïnatge del flagell, interessa l'extinció de la llagosta, car en el seu territori hi han, encara, extensions immenses ermes eminentment favorables a la seva propagació

Ara que els focus són reduïts no escatimem els medis d'extinció, aplicats mitjançant una perfecta tècnica, una immillorable associació, organitzada degudament! Moltes vegades després és tard.

I mentrestant ¡Déu faci que el vent de la desgràcia, aixecant els núvols prenyats d'insectes devastadors no bufi vers casa nostra!

JOSEP M.ª SOLER I COLL

Enginyer agrícola Ajudant de la Càtedra de Fitotècnia

El concurs de bestiar boví de Berga

PER primera vegada, entre els concursos de bestiar que està celebrant la Mancomunitat de Catalunya, se n'ha fet un de bestiar boví de raça catalana, les senyals de la qual són:

El cap és de perfil recte. El front estret (dolicocefala). Les banyes, de secció circular, implantades lateralment s'abaixen un poc per a enlairar-se desseguit avançant cap endavant, dirigint-se immediatament cap els costats en qual sentit estan orientades les puntes o terminació d'aquests orgues.

Els frontals plans, poc excavats en la seva unió; òrbites moderadament rellevades. Nas prominent a la basa, unint-se els seus ossos en volta ovijal. Llagrimals i maxilars un poc deprimits.

Pelatge roig en variats matissos, preferint-se, no obstant, el vermell. Les vores de les orelles i dels ulls, la part del davant de la cara, barbellera i membre anteriors més o menys emmascarats, però fortament en els mascles; la terminació de la cua, la corona, el morro, els botons, la nadura, la punta de les banyes, les peülles i els ungles negres.

Alçada, terme mig, 1'33 metres. Cós ben proporcionat amb les cames, essent preferibles els animals amb tendència a les amplades.

S'efectua el dia 5 del corent mes, a la ciutat de Berga, entre una espectació i un encuriosiment extraordinari, degut a ésser el primer concurs de bestiar que es celebrava a la comarca del Bergadà.

Hi estigueren presents el diputat de la Mancomunitat D. Ivó Minoves i Anglarill, les autoritats locals, i la Junta directiva del Sindicat Agrícola de Berga.

S'oferien els premis següents:

1,000 pessetes a un toro; 750 pessetes, a un altre toro; 1,300 pessetes, per a dues vaques, a 650 pessetes cada una; i 2,100 pessetes per a 6 altres vaques, a 350 pessetes cada una; total: 5,150 pessetes de premis.

El bestiar que es presentà a concurs, en sa major part, era del país, havent-hi, no obstant, alguns exemplars aranesos i del Pallars, i altres més o menys creuats de suís.

El Jurat atemperant-se al programa del Concurs, eliminà de moment tots aquells individus allunyats del tipus que es desitjava premiar, triant després per successius exàmens els millors exemplars.

Però es vegé privat de donar tots els premis per a toros, a conse qüència de que cap d'aquestos reproductors fou mereixedor de les quantitats de 1,000 i de 750 pessetes que es destinaven als tres primers. Això no obstant, s'en premiaren dos amb 650 pesetes cada un, essent llurs propietaris D. Josep Salvans, de Berga, i D. Ramon Vila, de Seres.

Els premis per a vaques de 350 pessetes cada un foren donats tots, alguns d'ells com a estímul més que com a mèrit. Els propietaris agraciats foren: Miquel Soler, d'Avià, primer i segon premi; Ramon Pons i Noguera, de Berga; Ramon Vila, de Seres; Martí Salvans, d'Avià, i Ramon Riha, de Montmajor.

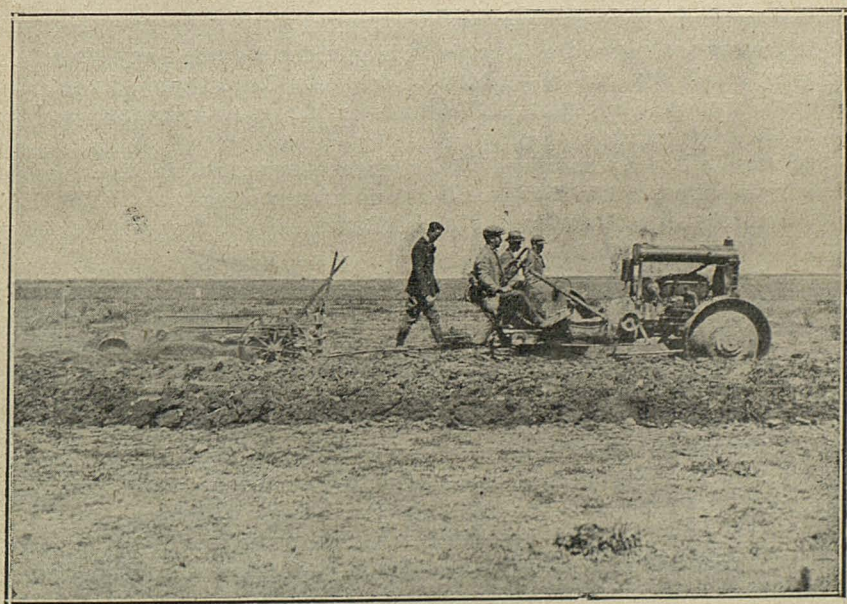
Componien el Jurat, D. Pere Moragues, secretari general del Centre Gremial de Carnicers, en qualitat de President; D. B. Garcia Neira, Veterinari Delegat d'escorxadors, com a Vocal, i D. M. Rossell i Vilà, Cap dels Seveis de Ramaderia, secretari.

El Professor Sr. Rossell i Vilà, en repartir-se els premis, feu una crítica dels animals presentats al concurs, explicant les raons que havien motivat per a premiar els reproductors, enumerant llurs defectes i qualitats, marcant així les orientacions més convenientes pel bestiar de la comarca i a les quals hauran d'emmotllar-se els ramaders en el pròxim concurs.

El Congrés de la Federació Agrícola Catalana Balear a Banyoles

Els dies 15, 16 i 17 del passat mes de maig es celebrà a la ciutat de Banyoles el XXIV Congrés de la F. A. C. B., havent assolit un èxit dels més remarcables.

Ultra la Mesa del Congrés amb son President al cap D. Carles de Foruny, es congregaren a Banyoles D. Anton Jansana, vice-president de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre i President de l'Assamblea de la Mancomunitat; D. Jaume Raventós, Director dels Serveis tècnics d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya; D. Josep M.ª Bofill i Pichot, de l'Ins-

El Glasgòw

titut d'Estudis Catalans; D. Leonci Soler i March, Comissari Regi del Consell Provincial de Foment de la província de Barcelona; D. Isidre de Puig, que ho és de la de Girona; D. Manuel Raventós; D. Josep Vidal i Barquer, i representants dels principals organismes agraris de Catalunya.

Demés s'hi adheriren quasi tots els parlamentaris de Catalunya, essent-hi presents el Diputat a Corts per Olot, senyor Pons i Tusquets, el President de la Diputació de Girona D. Agustí Riera, els diputats provincials D. Joaquim de Solà, d'Olot, i D. Martirià Butinyà, de Banyoles. L'Ajuntament de Barcelona hi envià sa delegació en la persona del regidor i tinent d'alcalde de la ciutat D. Martí Matons, al qual acompanyava el Cap de la secció de cerimonial D. Emili Puigdomènech.

Els termes posats a deliberació eren quatre :

- I Cultiu, adob i comerç d'all. — Ponent, D. Vicens Illa.
- II. Reconstituïció dels oliverars. — Ponent, D. Joaquim Vayreda.
- III. Femers. — Ponent, D. Miquel Ordís.
- IV. Les malalties dels alls. — Ponent, D. Joan Vidal.

Tots aqueixos temes, confiats com eren a persones de la comarca, foren tractats amb gran competència.

Les conclusions provisionals que es presentaren foren aprovades després de fer atinades observacions, els senyors Bofill i Pichot, Jansana i Pujulà, d'Olot, al tema I i IV, que es discutiren alterant l'ordre del programa.

Igualment s'aprovaren els temes II, prenent part en la discussió els senyors Soler i March, Vidal i Barraquer, Dr. Grassot, Pons i Tusquets i de Puig, i el III en que hi intervingueren D. Jaume Raventós, D. Bartomeu Rosselló i D. Carles de Grassot.

a Federació celebrà sessió en l'Ajuntament per a designar el punt on té de celebrar-se el pròxim Congrés, que en atenció a que l'any vinent es compleixent 25 anys de la fundació de la F. A. C. B. i que aquesta tingué son breçol a Sant Sadurní d'Anoia, s'acorda que es celebraria a Sant Sadurní.

A més de l'encert en presidir i dirigir les discussions de D. Carles de Fortuny, és d'esmentar el lluïment que aportaren a les tasques del Congrés amb els seus discursos D. Jaume Raventós i D. Josep M.ª Bofill i Pichot.

En la sessió de clausura parlaren el Sr. Raventós en nom dels Serveis Tècnics de la Mancomunitat, el Sr. Ordís, en nom del Consell Provincial de Foment de Girona, el Diputat senyor Butinyà, l'alcalde de Banyoles i el consiliari del Sindicat Mn. Pere Dausà, en nom de la ciutat, agraïda per haver-se celebrat allí les tasques del Congrés, D. Martí Matons en nom de l'Ajuntament de Barcelona i, finalment, D. Carles de Fortuny, per a resumir els discursos, remerciant a Banyoles l'hospitalitat oferta.

I és què, en realitat, les hores pasades a la ciutat del famós estany i la celebrada a Font pudosa, s'hi feren per demés agradables.

L'Ajuntament obsequià amb un lunch als expedicionaris, i el Sindicat Agrícola, amb un fullet compendi de l'acció que porta desenrotllada aquest organisme agrari, que és dels exemplars de Catalunya, puix en ell hi ha les següents seccions, totes en plena vida, de caixa d'estalvis i préstecs; assegurança de bestiar porquí; mutualitats per a l'assegurança de matxos, mules, cavalls, bous, vaques i vedells; secció de compra-venda; venda i exportació de bestiar i ous; mutualitat del treball; ofertes i demandes i borsa de contractació; assegurança contra pedregades i incendis, secretariat popular, i entre altres moltes impossible d'apreciar en una lleugera visita, la farinera muntada amb els moderns avenços, moguda per un salt d'aigua que hi ha a la mateixa finca, i força elèctrica supletòria.

Ultra això, els congressistes visitaren totes les coses notables de la població i encara es destinà a excursions tot el tercer, dia retornant a Barcelona.

Es visità el monestir de Sant Esteva, el Santuari del Collell, el Sindicat Agrícola de Santa Pau i la vila d'Olot.

RAMON CASTELLS

COMENTARIS

Segons el color del prisma

Olis i vins a l'exportació. Blats d'importació. Sucres de consum equilibrat. Cellulosa i pastes mecàniques importables, paper estranger rebut. Ben garbellat, val a dir: política aduanera lliure; aranzel prohibitiu; segona columna oportunista o, en altres termes: protecció i lliure canvi.

Ja hi som! I on som? A reclamar protecció en el fons: treure sobrans o entrar ço que manca, i una i altra doctrina (¿) econòmica ens posa com a galls de circ als productors i manufacturers, en reclamar disposicions i medis que armonitzin les tendències. Retorns de dipòsit; premis als exportadors; marge de reciprocitat.

I bé, el consumidor paga, i no pas baratet, ço que compra i aquí diríem que des de l'estancament aduaner tota mercaderia s'ha col·locat a màximes altures. I els canvis or devallen, ço que es pas assenyal de interna riquesa.

Aquella norma de màxima producció com senyal d'abundància, aquí resta incompresa i aquell zolsverein regulador per a auxili mutu que l'Estat regenta i classifica, tampoc té cap valor per a nosaltres.

Què fer-hi? Res, esperar boca badats el sant adveniment d'un hisendista, perquè, per ara, aquí som tan radicals que no trobem altre elecció que la de l'aragonès: «a Zaragoza o al charco».

Vi sense alcohol

S'està fent una gran campanya contra el vi i a nacions com Suècia, l'Estat en té monopolitzada la importació, i a Noruega es barra l'entrada als vins que tenen més de 12 graus d'alcohol.

Altres països com Bulgària, Finlàndia, Polònia i Romania es preocupen de l'alcoholisme, i Nord Amèrica, i quelcom a Suïssa i Alemanya, han introduït l'ús del vi sense alcohol o sigui un most esterilitzat.

Les revistes que ens donen la notícia, expliquen per peces menudes la manera com s'obté aquest most, una bona cosa complicada i, segons es diu, també té un inconvenient si s'abusa dels anti fermentes per a conservar-la.

Que bon profit els faci! Que si a tot arreu del món es fes un ús tan moderat del vi com en nostra terra, no caldria que els Governes es preocupessin tant dels danys de l'alcoholisme. Sobretot, si, amatentment les dones cuidessin de que els seus marits no alcesin el porró més de lo degut, com una dona de Palau d'Anglesola que vivia a mitjan del segle passat. Era molt bromista, en una reunió, agafava la guitarra i s'acompanyava alguna «romanza» alguns «trobos divertidos» i si al calor del platxeri observava que el seu marit bevia un xic més de lo regular, entre les cançons, li sabia tirar aquesta indirecta a faisó d'una rescobla de goigs:

Puix com Déu mos ha donat
raïms de tan bona mostra,
esta nit, com cantaran
els gatets a casa nostra!

Dels invents meravellosos

Potser perquè el pagès no és amic de filosofia, es sol escaure que, de tant en tant, vulgui el món del bluf deixar-lo bocabadat amb noves estrepitoses. Un dia és la llavor fecundíssima que dona al cent per ú; altre jorn, és l'adob de modern assaig que procura rendiments incalculables; demà la màquina què, per sí sola traspals en quinze minuts més terres que les que el Montgròs estatja.

Ara... ara és el seu germinador de Pion Gaud en el quin, banyant-li les llavors, regala un 67 per 100 més de gra i un 75 per 100 més de palla. Car la seva nota, que es tracta d'un procediment preliminar en la sembra dels blats. Pion Gaud calla el seu «secret sacré» avarament desoïnt les temptadores proposicions de compra que anglesos, americans i fins espanyols! hem adreçat a l'inventor francès.

— «Ah, no! — s'ha dit el patriota. — Sóc francès i vull que siga França la que s'aprofiti del meu descobriment.»

I el secret del líquid Pion està en que reclama una preparació de conreu, de trasbals de terres i desherbatges que hasta, de per sí, a esperonar la bona germinació. Condició d'eficacitat del germinador Gaud i requisit sine qua, non: l'extremat bon conreu dels camps destinats al gra.

Sigui l'empleu de nitrats amònics, de potassa, d'hidrats de carboni, glucosa o altre substància que tingui per vehícol l'aigua, el fet és que el gra cau bé i vegeta esplèndidament en el bon jac de terra que l'aguarda. El fet, comprovat per Bachelier, és que sens dubte influeix més el coeficient d'humitat del gra que la densitat dels valors nutritius emplots.

I la comprovació directe ens diu quelcom més del secret Pion Gaud: treballa molt i pulcrament i trobaràs molt forment. Amb terres ben treballades, el germinador serà bo; el bon germinador amb terres asprement conreades, sols farà mullader.

Deia el camperol aragonès: «Con hierro a la tierra y el brazo en pos de ella tendré sementera». I després afegia, amb somriure intencionat: «Con mucho dinero, cualquiera es rico.»

Que sí. «Amb terra ben regida, colliràs sens mida».

La llagosta i els aeroplans

Ara que dissortadament la llagosta ha fet la seva aparició en terres veïnes, és oportú donar a conèixer una manera ideada per a combatre-la.

La passada guerra amb els aeroplans que produïren tanta devastació, volant sobre camps i poblats, essent convertits en màquines de destrucció han quedat com a vehícols del pensament servint, com serveixen per al transport de correspondència.

Si les proves reïxen, com sembla, encara una més útil i noble aplicació els serà destinada.

Es a França on hagueren de sofrir els danys dels gasos asfixiants i matèries inflamables, que ara van a ensajar les màquines voladores per a lluitar contra la llagosta.

S'emplearan petites bombes plenes de cloro-picrina les quals seran llençades contra els núvols de llagosta, extenent el seu radi d'acció en una circumferència de 150 a 200 metres de diàmetre.

No està mal calculat si els resultats responen a les esperances.

Pel juny, la falç al puny

Si per un moment havia semblat que amb les dalles primer, i amb les màquines segadores després, s'havien d'abolir o arreconar les falç, o guardar-les només que per a segar farratges en poca quantitat, i segar herbes dels marges i caixers de les cegles de vora els pobles, pels gitanos transhumants, enguany no serà així.

L'adagi, que semblava cridat a desaparèixer, cobrarà nou vigor. El règim d'aigües que ha caigut durant tota la lluna de maig, ha inundat de tal manera les terres planes que, segons notícies, no s'hi podrà entrar de dies, i ajeguts com estan els sembrats no's podrà anar a dallar-los, i menys entrar-hi amb les màquines arrastrades per bèsties de treball.

Serà precis, enfontant-se o no, anarhi amb la falç, i teure a terra ferma les gabelles, fent bo novament l'adagi «pel juny, la falç al puny».

I encara un altre. Tantes pluges, han retrassat la sega, però així i tot, haurem de dir, «sembraràs quan voldràs, i per Sant Joan segaràs».

Un nou camí pels Sindicats de l'Urgell

Ens deia l'altre dia el President del Sindicat Agrícola de Bellvís:

— La Sucreira de Menarguens, plega; haurem d'abandonar el conreu de la bledarave de sucre que era, a pesar de tot, una riquesa per la nostra comarca i tornar a l'antiga rotació irracional, blat-alfals. Més hi hauria una senzilla manera d'evitar aquest perill, enriquint, a l'ensemps, la comarca: comprar la Sucreira. Els Sindicats de l'Urgell podrien fer aquesta compra sense que això representés un sacrifici insuportable. L'Urgell és ric, els nostres pagesos són rics, hi han pobles importants, com Mollerusa, Balaguer i Bellvís, interessats en que la Sucreira no desapareixi; amb un petit esforç podríem ésser els amos i assegurar-nos, per sempre més, una retribució remuneradora al nostre treball. La indústria del sucre ha estat una de les que ha guanyat més diners, és una de les més protegides per l'Estat, és una de les que té més puntals, fermes puntals a dalt on es fan els aranzels...

És una bona idea aquesta del nostre amic. La sucreira deu valdre, apenes dos milions de pessetes; entre quinze o vint Sindicats...

«Chateau-la-Pompe»

Un vinyater francès, M. Pigouche, escriu a propòsit de la crisi dels vins, rotulant amb petites epigrafies els diferents paragrafs. En aquell que es refereix a la resolució de la crisi, s'encara amb la «C. G. V.», dient-li que la repressió del frau no deturaria la mala venda.

I retreu la collita feta per ell en un predi de Vespeille de 530 hectòlitres amb graduació 145 alcohol. I, gràficament, que no ha pogut vendre a preu retornador en tant que si hagués acudit al bon dosatge de *Castell de Bomba* en l'hora de vermar portant el vi a 11 graus, hauria ja venut a un preu compensador.

Textualment afegeix: «Que el comerç pari compte. Si no ens compra els nostres vins bons al preu que merèixen, empena a la propietat al mullatge».

Voilà le blagueur! — De forma que excés de oferta i sobrants de stock, poden reduir-se augmentant la mercaderia? Ilogisme manifest.

Sortosament que unes ratlles enllà hi afegeix una rectificació al demanar als directors de les Associacions: «Assez de palabres. De l'action... De l'action.... De l'action...». Afegint-hi els tres batalls la trilogia en grosses negretes: *Bancs, Cellers, Trust*.

La nostra, justa: *Crédit, Cooperatives, Federació*.

Perquè, crègu'ns M. Pigouche; el mullatge ens aigualiria tot contentament.

Els cavalls de Cerdanya i les presses oficials

Llegim:

«Escriben de Puigcerdá, que la Comisión nombrada para la compra de caballos para el Estado, se ha llevado 24 potros de dos a tres años, no habiendo podido ser más elevada la compra por falta de tiempo, que no ha permitido recorrer todos los pueblos, de lo contrario mucho mayor hubiera sido el número, por lo muy abundante y apreciado que es el ganado de la comarca.»

El patriota corresponsal, posa de relleu tot el sistema polític d'allende.

La Cerdanya és una excellent comarca productora de bestiar cavallí, els comissionats oficials ho saben, però hi van amb temps just, no tenen temps de recòrrer tots els pobles per a comprar-ne més, i se'n van compran només que 24 poltres.

Ni sisquera ho han fet com en altres comarques de Catalunya, en que avisen la seva presència en punts determinats i en dies fixos, i d'aquesta manera hi acudeixen els remaders.

La qüestió és complir l'expedient.

INFORMACIÓ VINÍCOLA

Eixits del règim de pluges i de les malifetes climatològiques, la vinya ha entrat, sense primavera, en les calors estivals i, com natural conseqüència, en les demostracions del mildiu que covaba, al punt, que en moltes comarcades, temen, amb raó, l'avenç del flagell, tant més que no anem tan abundosos de sulfat com convindria trobar-nos.

Les sulfatadores ruixen a bo i millor els ceps que presenten un grau d'invasió ben perillós si no es detura l'enfermetat que sembla aferrada. Déu vulgui que no siguem burlats en l'esforç de rescatar els raïms de la plaga. Que tot hagin d'ésser angoixes als pobres vinyaters!

Les notícies de fora casa en quant a la criptogàmica, res tenen tampoc de falagueres i els departaments meridionals francesos i italians semblen força atrapats, bé que això no sigui a inspirar-nos cap compensació, car les destinacions de vins nostres a dits països permaneixen en un interrogant desesperançador i més ara, amb la barrera de l'arancel netament proteccionista que trobarà rèplica en nostra producció francament necessitada d'embarcs. No perdem de vista, además, que l'enlairament aduaner s'està complicant amb les integracions en or, que acabaran de barrar fronteres.

Ja les nacions del Nord han respost amb una disposició fiscal que dificultarà els intercanvis.

I, cosa rara; aquesta impressió que havia de repercutir en un major aviliment del mercat interior, la trobem, contràriament, amb un estat reaccionador que, de moment, no es tradueix en augment de preus, mes sí en ferma cotització, en propensió a millorar els tipus blancs i, sobretot, en una més decidida sollicitud del vi. Una causa registrarem que ens ho podrà explicar: la manca de bones classes que el consum reclama i la pèrdua de centes cargues de clar, més particularment flagelat per les pedregades que atraparen l'avenç de brotació que els és peculiar.

Per ço les mostres negres tenen menys acceptació i queden entre les pessetes 1'75 i 1'85 grau carga-hectolitre, però sense registrar-ne grans magatzematges. Són tipus més disposats a l'ús del mercat exportador francès que roman somort; mes els preus, lluny de flectir, propendiran a l'alça ja que els sobrants no seran com haurien estat amb una collita arribada a bon terme.

Compulsant el stock de la passada anyada i la probable d'enguany, quedaran cobertes les necessitats interiors, més a poc que una circumstància favorable ens pugui arriscar als embarcs, s'escolaran amb rapidesa les tines. I la condició favorable podran produir-la dues possibilitats directes i fatals: migrada collita als països vinyaters exportadors i la millora de llur moneda. Una tercera raonable possibilitat està en que millorin les reciprocitats mercantils una volta la nostra indústria se senti a cobert del temperi d'una superproducció mancada de compradors. I això — bé que lleument per ara — s'està ja observant i si el comprador nacional de manufactures ha d'apropar-se al reclam dels grans centres fabrils, no serà pas deixant-lo en un estat anèmic. I el client de la indústria es, en sa gran majoria, l'agricultor, sobre quina teulada han caigut les pedres de l'arancel proteccionista. De forma, que si la indústria es posa a reflexionar els termes del problema, no està fora de raó pensar que reaccioni la situació, donant un xic el braç a tórçer l'afavorit.

En resum: majors activitats i ajustos; iniciació de demandes i fer-mesa. Els preus, essencialment, tenen poc sensible variació, car la campanya de compres manca encara de unitat. Els tipus clars són de les 2 a 2'15 pessetes grau-hectòlitre; els rosats valen de 1'80 a 1'90 pessetes, i els negres ja els hem dixat cotitzats més amunt.

La primera quinzena de juny no dona altres comentaris per a la informació, però sembla encarrilar-se al millorament i no a llarga data. Amén que sigui.

PERE J. LLORT

INFORMACIÓ OLEÍCOLA

La modificació a la R. O. que en altres números comentàvem, ja ha sortit, però amb l'aspecte d'un acte contra Catalunya. Si bé suprimix les 130 pessetes de dipòsit, deixa en vigor lo del 10 per cent, sense tenir per res en compte que la producció catalana, que per la seva qualitat és quasi tota d'exportació, no es podrà exportar sinó en migradíssimes quantitats, puix les nostres existències, a causa d'haver abastit fins ara els mercats consumidors espanyols, són ben poques.

La nova R. O. en canvi protegeix en tot als andalusos, car els hi dóna un marge per a que els seus olis es puguin vendre fins a 22 pessetes l'arrova de 11 quilos i mig, i demés els autoritza a poder transferir els bons, cercant així una nova mercancia que es vendrà i serà una competidora dels pocs bons que els nostres productors haurien pogut vendre a bon preus si no s'hagués autoritzat el canvi de duanes.

Al productor d'oli català, que ja ha venut quasi totes les existències, les disposicions d'En Lacierva no l'hi han fet ni fred ni calor, limitant-se només, i encara els més astuts, a fer una declaració figurada per poder aprofitar el que li paguin pel bon que li correspondrà.

Als aragonesos els hi ha fet més mal, puix tenien molt oli i en podran exportar o vendre molt poc, limitant-se just al 10 per 100, puix ningú voldrà comprar l'oli si no és amb igual quantitat de bons. Aragó és le regió productora on aquesta disposició ha fet més mal, i per això els tenedors d'oli estan espantats, car són molts els que guarden l'oli de dues collites.

Toledo i Andalusia són les més favorescudes per la citada disposició; i no obstant, es nota certa cosa entre els tenedors d'oli, que si bé avui es pot traduir en expectativa, no seria res d'extranyar que demà es convertís en pànic, car les disposicions dictades dificulten la venda de l'oli. Avui, en efecte, l'exportador no vol comprar oli, sinó que vol adquirir bons per a poder treure les seves existències.

Les transaccions han estat aquests dies molt parades, puix els tenedors enlluernats per una probable exportació demanen preus molt elevats, i d'altra part, els comerciants es mostren molt retrets a fer cap oferta.

S'han fet molts intents de transaccions de bons d'exportació, mes fins ara totes estan en vies d'assaig, per les dificultats que es troben en fer els traspassos. Resulta que com aquesta feina ha estat encarregada a les Cambres Agrícoles oficials, aquestes s'han d'organitzar i fins que no ho estiguin hauran de passar encara alguns dies.

De preus poc se'n pot parlar; no obstant podem donar els següents preus per cantí de quinze quilos: Classes superiors, de 30 a 32 pessetes; classes mitjanes, de 27 a 29 pessetes; classes inferiors, de 19 a 24 pessetes.

Els olis de remolta han estat un xic demanats, fent-se algunes partides quins preus han variat entre 95 i 105 pessetes el quilo sobre vagó procedència.

La cotització de permisos ha sigut variable i sense referència certa puix s'han fet operacions a tots preus; per donar una idea sols citarem que una important casa andalusos ofería aquests dies bons fent-se càrrec ella del dipòsit, a 30 cèntims per quilo, i la quantitat que ofería era un lot de 500,000 quilos.

LISINI ANDREU

El fonament de la bona agricultura—de l'agricultura científica—són els adobs.

NOTICIARI

Prequem amb el major interès als subscriptors que ens comuniquin totes les deficiències que notin en el repartiment d'AGRICULTURA.

— *El Sindicat Agrícola de Bellvís* ha adquirit una màquina de batre Ramsomes, per 31,500 pessetes.

La Federació Agrícola del Priorat està en vies de inaugurar-se molt aviat, atenent els treballs que van realitzant-se per a sumar les voluntats de les entitats agràries allí existents.

— *La cooperativa Agrícola d'Igualada*, que té projectat convertir-se en Sindicat de Vinyaters, per a la qual cosa té ja un magnífic solar amb una part d'edificació, donarà un gran impuls a les obres, tota vegada que ha obtingut un préstec de la Caixa municipal d'Estalvis de dita Ciutat.

— *L'antiga Societat Agrícola Experimental de Sant Joan d'Horta*, té en tramitació el convertir-se en Sindicat Agrícola segons la llei de gener de 1906, entrant per lo mateix a viure una vida de major activitat.

— *El Sindicat Agrícola de Sampedor*, porta molt avançats els treballs per a implantar una farinera cooperativa en dita població.

Com estarà composta per tots els elements de la població, es d'esperar que faran una cosa ben feta.

— *Nou celler cooperatiu.* La Cambra Agrícola d'Igualada i sa comarca ha decidit implantar un celler cooperatiu anexe a l'organisme oficial, per a elaborar en comú el vi dels seus associats.

— *El Consell Provincial de Foment de Girona* ha realitzat una campanya de poda d'oliveres, en les finques dels propietaris que prèviament ho han demanat, subjectant-se a les condicions que féu públiques en començar-se la campanya.

La direcció tècnica era confiada al pèrit agrícola D. Joaquim Vayreda, assessor del Consell.

— *S'ha celebrat un important acte de propaganda agrària a Cassà de la Selva*, en el qual feren parlaments adequats D. Lluís Jubert, don J. Iglesias i D. Jaume Rossich, President de la Federació Sindical de Girona.

— *El Secretari de l'Associació general de Ramaders del Regne*, senyor Marquès de la Cortina, ha estat a Barcelona. L'Associació d'abastidors de carns l'obsequià amb un banquet en el Restaurant de Les Planes.

— *La Societat Agrícola Pràctica de Lleida* ha comprat un molí d'oli, per atendre en primer lloc als seus associats, i després al públic.

— *La Junta Regional de l'Associació de Ramaders de Catalunya* ha adreçat una exposició al Ministre de Foment, demanant la creació de granges pecuàries per a l'estudi i perfeccionament del bestiar nacional.

— *Un nou Sindicat Agrícola* s'és creat a Alàs, el qual està funcionant i té concedits ja els beneficis que la llei atorga als Sindicats Agrícoles.

— *El Sindicat Agrícola de Linyola* ha adquirit una casa per a hostatge social, en la qual muntarà també dependències per a instal·lar una Caixa rural.

— *Confederació vitícola.* La Unió de Vinyaters de Catalunya, amb la seva intervenció en els Congressos de València i Madrid, sembla que haurà lograt l'adhesió dels vinyaters d'Aragó, Navarra, Rioja i València per a escometre una acció de conjunt en profit dels interessos dels conreadors de vinya.

— *Les obres del Celler Cooperatiu de Sant Cugat del Vallès* avancen activament. Tot fa esperar que en la vinent collita podrà ja inaugurar-se.

NOTES DEL DEPARTAMENT D'AGRICULTURA DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

Continua amb gran intensitat la campanya contra la mosca de l'oliva que, organitzada pel Servei d'Arbres fruiters i pel Consell Provincial de Foment de Tarragona, i amb la cooperació de l'Estació Oliverera de Tortosa, va practicant-se per la província de Tarragona. S'han fet unes 80 conferències en diferents pobles dels partits de Tarragona, Reus, Vendrell, Gandesa i Tortosa i s'han repartit demés 600 cartells i 15,000 fulles divulgadors, explicant els mètodes de lluita, a tots els pobles oliverers de Catalunya.

En conseqüència de la campanya, el Consell de Foment ha rebut ja demandes d'arseniat i melassa—que cedeix gratuïtament—per a tractar unes 300 mil oliveres.

El President de la Mancomunitat D. Josep Puig i Cadafalch, ha donat una conferència a Tarragona, estudiant amplament l'obra agrícola realitzada a impuls de la Mancomunitat de Catalunya.

Ha estat a Ascó, per a estudiar i donar dictamen sobre una malaltia apareguda en les vinyes d'aquell terme municipal, D. Erasme M. d'Ymbert, enginyer del Servei de Viticultura.

Pel Servei de Viticultura s'ha donat una conferència tractant del mildiu, en el poble de Tivissa.

Pròximament es celebraran cursets breus especialitzats de vuit dies de durada, en les poblacions de Tiana i Lloret de Mar.

Atesa la invasió de la llagosta en terres veïnes de Catalunya per la Direcció dels Serveis Tècnics s'han demanat dades als organismes oficials agraris de la província d'Osca, per tal de formar un itinerari a seguir en un viatge de reconeixement i estudi de dita plaga.

La Comissió d'Acció Social Agrària, que ha de confeccionar els projectes d'organització d'un Institut de Previsió i Estalvi així com sobre crèdit agrari va reunint-se periòdicament essent d'esperar que aviat es podran fer públiques les bases.

L'enginyer D. Erasme M. d'Ymbert ha retornat de visitar els camps experimentals de vinya, havent-hi donat els primers tractaments anti-criptogàmics.

La Secció de Terra Campa ha contestat varies consultes sobre ensitjament de farratges, conreus de l'arròs i malalites de cereals.

El Professor Mr. Lewis Knudson, de la Universitat de Cornell (Estats Units) que l'any passat donà a l'Escola Superior d'Agricultura, Urgell, 187, un interessant cursset de treballs experimentals de Fisiologia vegetal, donarà aquest any a la mateixa Escola, un nou cursset de tres setmanes de duració, del 21 de juny al 8 de juliol, dedicat a estudis fisiològics dels arbres fruiters, aplicats més particularment (per la importància que té en la nostra terra) a l'olivera.

Les matèries que seran tractades en el curs, en major o menor extensió, segons sollicitin els mateixos assistents, seran les següents:

I. Magatzematge dels aliments en les plantes i particularment en els arbres fruiters.

II. Digestió dels aliments i migració dels materials alimenticis, segons les darreres investigacions.

III. La pressió osmòtica; variacions durant les diferents estacions de l'any.

IV. Influència de la temperatura sobre el metabolisme de les substàncies alimentícies.

V. Respiració en relació sobretot amb la conservació dels fruits.

VI. Recents investigacions sobre l'influència dels col·loides en la retenció de l'aigua i en la resistència a la secada.

VI. Els col·loides i llur influència en el creixement dels fruits.

VIII. El desenrotllament dels arbres en relació a l'època millor per a l'aplicació dels fertilitzants.

IX. El període de repès i els de màxima productivitat i decadència dels arbres.

X. La purgada en els fruiters.

XI. Recents investigacions sobre la reproducció i la qüestió de la producció alterna.

XII. Els últims estudis referents a l'estimulació de la producció d'arrels.

Resum dels treballs efectuats en el Laboratori dels Serveis Tècnics d'Agricultura per to el mes de maig:

Mostres analitzades: Anticriptogàmics i insecticides, 6; vins, misteles i alcohols, 45; adobs, 18; aliments, 1; diversos, 4. Total de mostres analitzades, 74.

Aquests anàlisis comporten els següents treballs: Determinacions quantitatives, 206; números i relacions, 145; assaigs òptics, 6; assaigs químics qualitius, 2; certificats i informes, 14.

Per compte dels Serveis Tècnics d'Agricultura s'han analitzat les motres següents: Vins, 6; aliments, 1. Total, 7.

Per encàrrec dels Serveis de Ramaderia, el veterinari i avicultor D. Antoni Riera, ha donat una conferència sobre aviram i conills en el Sindicat Agrícola Cooperatiu de Sabadell.

CONSULTORI

En aquesta secció es respondrà gratuïtament i per torn rigorós, a totes les consultes que facin els subscriptors

J. B. R. BARCELONA. — Contra les vespes no sabem cap més remei que el de destruir els nius quan es descobreixin on són.

Es probable que vagi bé el mètode Lotrionte contra la mosca de l'oli-va, del qual hem parlat en el número anterior. Pengi de tant en tant feixos de brots i arruixi'ls amb una solució de melassa enverinada amb arseniat. Si al voltant de la vinya hi han arbres, podria arruixar aquests amb la solució i estalviar-se de penjar els feixos. Les vespes aniran a xuclar la melassa i moriran enverinades per l'arseniat.—A. M.

M. A., BADALONA. — Pel pugó usi la fórmula següent:

Nicotina de 93-94 per cent de puresa ...	53 grams
Sabò moll	500 »
Aigua	100 litres

Per a conservar les patates, el procediment que ha donat millor resultat entre els que coneixem, consisteix en cobrir-les amb una capa de sorra fina i seca per a que les papallones que hi ha en el local no puguin posar els ous. Convé, i això és molt important, que en fer els munts de patates se separin totes aquelles sospitoses i es possin en munt a part. També es convenient tenir ben net i desinfectat el local.

T. T.

J. R. M., TREMP.—La malaltia que ataca als seus olivers és l'anomenada vulgarment *ull de gall* (*Cycloconium oleaginum*).

Per a combatre-la sulfati els arbres amb la solució:

Sufat de coure	1 quilo
Aigua	100 litres

Calç fins a neutralitzar.

Els tractaments s'han de fer, el primer, ara de seguida, el segon a últims d'agost i el tercer a l'octubre.—CAM.

SINDICATS AGRICOLES I VINATERS

PER A TOTA MENA DE
TINES PER A VI, BAS-
SES PER A AIGUA I
CONSTRUCCIONS DE
CIMENT ARMAT,

LA CASA

LLUIS SANS
Carrer Trafalgar, 14
BARCELONA

TÉ ESTABLERTA
UNA SECCIÓ ESPE-
CIAL DE PRESSU-
POSTOS I PLÀNOLS

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu **AGRICULTURA**

ARBRES

Selecció d'arbres per a repoblació de riberes

Plançons de POLLS BORDILS

reconeguts en el XIV Congrés de la Federació Agrícola Catalano-Balear, com una de les classes de població de major producció

Carolines - Plàtans - Acàcies
Albes - Pollancs de totes classes

.....

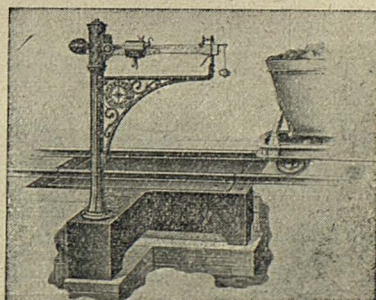
Miquel Bosch Batlle
BORDILS (Girona)

BÀSCULES ARISÓ

LES UTILITZEN EN QUASI TOTS ELS
SINDICATS, MAGATZEMS D'OLIS I
VINS I INDÚSTRIES, PER LLUR DURACIÓ,
SEGURETAT I EXACTITUD

Caixes d'acer per a guardar valors

PER A OBRIR AMB CLAU I SENSE CLAU

Bàscula model 253 per a pesar vagonetes

Demanin-se dibuixos i preus a

ARISÓ - Sans, 12 - BARCELONA

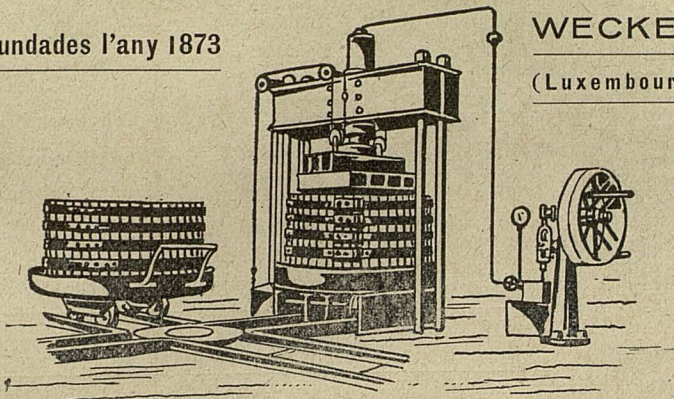
En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu **AGRICULTURA**

Grans fàbriques «DUCHSCHER I Co»

Fundades l'any 1873

WECKER

(Luxembourg)

Premses «DUCHSCHER»

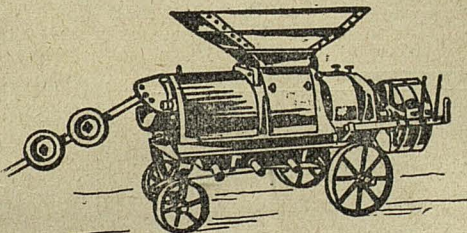
HIDRAULIQUES PER A VI
HIDRAULIQUES PER A OLI
TIPUS ESPECIALS PER A VI I OLI

Elevadors—Turbines—Trepitjadors—Derrapadores i Separadores mecàniques «PAUL»—Premses a mà—Mecàniques de grans diàmetres—Bombes—Motors—etc., etc.

Premses contínues silencioses «DUCHSCHER» varis tipus sobre peus i rodes.

Han batut el «recort» de producció i bon treball de quantes es coneixien en tota l'Espanya.

Treballen MÉS
Expremen MÉS
La cambra MÉS forta
i duradera.
Trinxen MENYS.
Exigeixen MENYS
cuidado.
Fan molts MENYS
baixos que'ls que
es coneixien.

Del Certificat del Sindicat Agrícola de Valls (Tarragona) copiem:

Respecte la premsa contínua DUCHSCHER N.º 3 per els resultats obtinguts fins al present podem assegurar que sa producció mínima es superior a la premsa «Mercedes» en un 20 %, triturant bastant menys.

Projectes i modernes instal·lacions de «Cellers» i «Molins d'Oli»
Exclusius per a la Península

COTTI I FELIU

ENGINEERS

Despatx: Provença, 271, 1.º

BARCELONA

Demaneu catàlegs i referències

Pressupostos gratuïts

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

Deu vostè

per a obtenir millor resultat en el tractament contra el «mildew» de la vinya, aplicar el

CALDO BORDELEÉS

“ENOL”

i economitza el producte i farà millor treball si l'aplicació és feta per mitjà dels aparells polvoritzadors ECLAIR Vermorel i EXCELSIOR Gobet, legítims.

VICENS VILA CLOSA

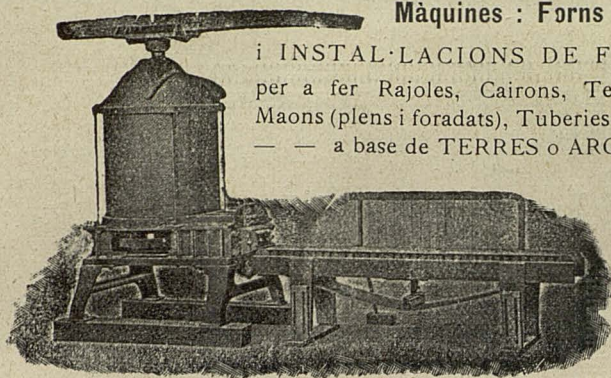
(Successor de Kegels i Vila)
Passeig de Gràcia, 88 : Telèfon 1338 G.

BARCELONA

Demani
prospectes

Maquinària vití-vinícola : Productes enològics i anticriptogàmics.

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu **AGRICULTURA**

Màquines : Forns : Accessoris

i INSTAL·LACIONS DE FÀBRIQUES
per a fer Rajoles, Cairons, Teules, Totxos,
Maons (plens i foradats), Tuberies o Canonades,
— a base de TERRES o ARGILES —

PREMSES,
AMASSA-
DORES,
MOLINS,
MATXA-
CADORES,
GARBE-
LLADO-
RES

Màquina, moguda a força animal,
fabricadora de materials d'edificació, amb fangs o argiles

MESCLA-
DORES de
morter, etc.

Instal·lacions de FABRIQUES de CALÇ i CEMENTS

Màquines i Motllos per a
fer: BLOCS, MAONS, CO-
LUMNES, CORNISES i al-
tres objectes d'ornamenta-
ció amb CIMENT i ARENA

ESTUDIS i PROJECTES

J. F. Villalta, c. E.

(Apartat de Correus) **BARCELONA**

Ha sortit el **D'ACÍ D'ALLÀ** del mes d'abril
LITERATURA : ACTUALITATS : MODES : DEPORTS

SOFRE

**FLOR-MOLT
: TERRÒS :**

Grans refineries a Tarragona de la
Union Sulphur Co., S. A. E.

Representants de la UNION SULPHUR Co.,
de Nova York i de les RAFFINERIES INTER-
NATIONALES DE SOUFRE, de Marsella.

PRODUCTES GARANTITS
99 per 100 de puresa per els més importants
LABORATORIS D'AGRICULTURA

A D O B

Noves aplicacions del
SOFRE VERGE
99 per 100 de puresa com a
FERTILITZANT

INFORMES TÈCNICS: Secció agronòmica de la «Union Sulphur
Company, S. A. E.», Conde de Romanones, 3 i 5. — MADRID.
PREUS: Apartat 10. — TARRAGONA i oficines MADRID, Veláz-
quez, 64, des del 1.º de gener 1921